

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІКА

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-336-4-1>

ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Абушов Теймур Аловсат

*аспірант кафедри міжнародних економічних відносин
Хмельницького національного університету*

Вчені зробили висновок, що дійсні джерела конкурентних переваг полягають не стільки у вдалих інвестиціях у привабливий бізнес, скільки в умінні менеджменту консолідувати розосереджені по компанії технології й виробничі навички в компетенції, які наділяють окремі бізнеси потенціалом швидкої адаптації до мінливих ринкових умов.

Кожна компанія має доступ до таких самих основних ресурсів, як і її конкуренти. Підприємства різняться між собою управлінням доступними ресурсами шляхом досягнення різного рівня володіння певним видом ресурсу, а також методом управління ресурсами.

В основі будь-якого управління є принципи. В роботі Бердар М.М. запропоновано такі принципи механізму ресурсного забезпечення [1]:

1. Автономність – можливість повністю забезпечити виробництво ресурсами або звести залежність від постачальників до мінімуму.

2. Безперервність – забезпечення ритмічності виробництва та зменшення простоїв.

3. Відповідність – наявні ресурси мають забезпечити виконання поставлених цілей і мети.

4. Адаптивність (гнучкість) – реагування на зміни і вплив чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

5. Плановість – має здійснюватися з урахуванням певної складеної програми розвитку на підприємстві.

6. Цілеспрямованість – ресурси мають залучатися тільки на досягнення і виконання поставлених цілей і завдань функціонування.

7. Ресурсозбереження – ощадливе використання ресурсів, які не підлягають відтворенню, використання енергозберігаючих технологій [1].

Серед вказаних принципів справедливо зазначено безперервність. Однак на нашу думку, потрібно трактувати його зміст ширше ніж запропоновано авторами.

Під управлінням безперервністю діяльності розуміють цілісний процес управління, в рамках якого ідентифікуються потенційні загрози діяльності організації, оцінюється можливий вплив на операції у разі

реалізації цих загроз, а також створюються приписи для забезпечення здатності організації відновлювати свою діяльність і ефективно реагувати на інциденти, що дає змогу гарантувати дотримання інтересів зацікавлених сторін, забезпечити захист репутації, бренду й операцій, що мають цінність [2].

Одним із завдань, що ставляться перед управлінням безперервністю діяльності є формування готовності підприємства, зокрема його персоналу до можливості виникнення таких ситуацій та знання правильного алгоритму дій. У такому випадку, елементом системи управління є інформаційні потоки, що виступають свого роду зв'язком між суб'єктами і мають на меті забезпечити загальну координацію у разі виникнення потреб.

У роботі [1] наголошується на необхідності ресурсного забезпечення на операційному та стратегічному рівнях. Операційний рівень ресурсного забезпечення стосується бізнес-процесів, тоді як стратегічний рівень – розробки стратегічних завдань.

До завдань стратегічного підходу в управлінні, на думку [1], належить скорочення термінів, невідповідностей значень показників розвитку діяльності та збільшення обсягів ресурсного забезпечення. Стратегічний підхід до ресурсного забезпечення являє собою процес пошуку, залучення, формування та розподілу всієї сукупності ресурсів, наявних у розпорядженні та необхідних для реалізації господарської діяльності конкретного підприємства [1].

Так, дійсно, управління ресурсами не повинно обмежуватися лише операційним рівнем. Планування ресурсів та контроль їх використання потрібно здійснювати і на стратегічному рівні, адже при відсутності такого управління не буде єдності в діях, що унеможливить розвиток підприємства в цілому.

Тому в управлінні ресурсами підприємства пропонуємо говорити про необхідність дотримання принципу ієрархічності управління. При цьому поруч із операційним та стратегічним, варто виділяти тактичний рівень управління.

Раціональність, на нашу думку, доцільно розглядати як один із основних принципів в управлінні ресурсами підприємства.

При аналізі рівня використання ресурсів також оперують терміном «раціональність». З точки зору управління ресурсами важливим є дотримання критеріїв технічної, економічної, соціальної раціональності [3].

Окрім критеріїв раціональності Конащук В.Л. та Дусенко О.О. у своїй роботі розглядають напрями та способи раціоналізації ресурсів. Серед способів раціоналізації автори виділяють застосування ресурсозберігаючих технологій. Це дозволяє робити висновки, про вужче трактування терміну ресурсозбереження по відношенню до раціональності їх використання даними дослідниками.

Дослідники зауважують, що неможливо реалізовувати зростання підприємства рівномірно в просторі та часі, що загострюється мінливим та непередбачуваним економічним середовищем [4]. Оскільки підприємство є системою, тобто сукупністю елементів, що мають різні характеристики та особливості, всередині підприємства вони на ті чи інші зміни мають різні та непостійні реакції. При цьому мова йде про асиметрію розвитку підприємства, що є безперервним процесом зміни якісно-кількісного стану підприємства завдяки формоутворенню унікальних ресурсних композицій, що спричиняє структурні зрушення в компанії. В такому аспекті «розвиток» є порушенням рівноваги на підприємстві шляхом зміщення центру балансу та створення нових комбінацій ресурсів з метою його адаптації до непостійних центрів рівноваги під впливом зовнішніх сил [4]. Управління розвитком підприємства потребує відповідного інформаційного забезпечення управління ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Бердар М.М. Управління ресурсним забезпеченням підприємства у сучасних умовах. *Інтелект XXI*. 2020. № 1. С. 31–36.
2. Кухарська Н., Полотай О. Аспекти інформаційної безпеки в управлінні безперервністю діяльності організації. *Information Technology and Security*. 2019. Vol. 7. Iss. 2 (13). С. 126–136.
3. Конащук В.Л., Дусенко О.О. Напрями та резерви раціонального використання ресурсів підприємства. 2017. С. 97–104. URL: <https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/evzdia6097.pdf>
4. Кирилюк О. В Інформаційні технології в управлінні асиметрією розвитку компанії. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 3. С. 95–98.